אל תתנשאו על ישראל

written by דוד מ' וינברג | 04.03.2024

נרטיב חדש משתרש בוושינגטון ובעוד בירות מערביות ובתקשורת הבינלאומית, והוא ערמומי ומזלזל. הסיפור מתנהל כך: הישראלים מזועזעים ופגועים מדי מהתקפת חמאס ב-7 באוקטובר מכדי לחשוב בצלילות.

הם יותר מדי "בטראומה" מטבח שמחת תורה מכדי להתקדם הלאה בצורה חכמה, לעבר הפתרון "ההכרחי והבלתי נמנע" של שתי מדינות לשני עמים.

לפי תיאור זה, הישראלים כועסים ונקמנים מכדי להבין שמדינה פלסטינית היא האינטרס שלהם עצמם. לאור זאת, אין ברירה למומחים הבינלאומיים חסידי התקינות הפוליטית אלא לכפות מדינה פלסטינית על ישראל לטובתה שלה שכן הציבור הישראלי הוא "בטראומה" כבדה מדי מכדי לראות את המצב בבהירות.

דוגמה קלאסית לניתוח פטרוני ומתנשא שכזה הייתה הכתבה בעמוד הראשון של ה"ניו יורק טיימס" בסוף השבוע שעבר, מאת סטיבן ארלנגר, הכתב המדיני הבכיר של העיתון באירופה ("שדיווח מיותר מ-120 מדינות, ובתוכן תאילנד, צרפת, ישראל, גרמניה וברית המועצות לשעבר").

ארלנגר "ביקר בירושלים, בבסיס הצבאי ג'וליס, בתל אביב ובבאר שבע, במטרה לנסות לעמוד על הלך הרוח בישראל ארבעה חודשים מתחילת המלחמה בחמאס". מסקנתו: הישראלים "בטראומה" מכדי להתקדם. המילה "טראומה" הופיעה לא פחות משש פעמים בכתבה.

הישראלים "כרגע פגיעים, טראומטיים וחסרי אמון", ולכן "הרעיון של מדינה פלסטינית נראה רחוק מתמיד, שכן הישראלים היהודים נעים ימינה (והפלסטינים חוששים מתגובת נגד)", כותב ארלנגר.

ניתוח מתנשא דומה הופיע לאחרונה בכתב העת היוקרתי של המועצה ליחסי חוץ בניו יורק, "פוריין אפיירס", שמבטא את הזרם המרכזי בממשל הדמוקרטי. מרטין אינדיק, מחולל השלום האמריקני הבלתי נלאה, דוחף את "תחיית פתרון שתי המדינות" כתוצאה ההגיונית והבלתי נמנעת של "ההתנגשות" האחרונה בין חמאס לישראל. וכמובן, גם הוא טוען שארה"ב צריכה לעזור לישראל להתגבר על "הטראומה שכל הישראלים לקו בה ב-7 באוקטובר".

העצה של אינדיק לנשיא ארה"ב ביידן היא "להבהיר לישראלים את הבחירה העומדת בפניהם". הם יכולים להמשיך בדרך למלחמה נצחית עם הפלסטינים, או שהם יכולים לאמץ את התוכנית האמריקנית ל"יום שאחרי", המציעה פתרון כולל של מדינה פלסטינית ושלום עם סעודיה. לטענתו, ביידן צריך להציג את העסקה ישירות לציבור הישראלי, באופן ש"יסיט את תשומת הלב הישראלית מהטראומה של ה-7 באוקטובר".

כנראה שזה כל מה שצריך! אמריקה ושאר המדינות חדורות הכוונות הטובות, עם המדינאים הרואים את הדברים נכוחה (בניגוד להנהגה הגרועה בישראל ולציבור המיוסר שלה), צריכים "להסיט את תשומת הלב הישראלית" מ"טראומת" מתקפת חמאס.

עליהם ללטף את הרגש הישראלי, לתת חיבוק גדול לישראל, להציע "ערבויות" מרגיעות לפירוז פלסטיני (אף על פי שישראל קיבלה הבטחות נדיבות כאלה בעבר; זוכרים את הסכם אוסלו?), ואז לדחוף בעדינות (קרי, לאלץ) את ישראל "קדימה", לעבר "פתרון שתי המדינות" הישן והטוב, וכמובן השקול והזהיר.

אבל מה אם הישראלים אינם "בטראומה" מה-7 באוקטובר, אלא ערניים ודרוכים? מה אם הם אינם תינוקות פצועים ורפים אינטלקטואלית, שצריך לחבק ולשדל אותם להסכים להחלטות של המבוגרים? מה אם הישראלים חושבים בצורה הגיונית ובהירה?

אולי, אחרי 30 שנה של תהליך שלום עתיר מעשי רמייה ואלימות, הציבור הישראלי הגיע למסקנה אינטליגנטית ומציאותית השונה מזו של מרטין אינדיק או של שר החוץ האמריקני בלינקן? אולי, ברוב חוכמתם הם מזהים נכון שלפחות בטווח הקרוב מדינה פלסטינית היא מדיניות שגויה שאינה אלא פרס לטרור רצחני?

מה אם הישראלים חושבים שרק כאשר אויביהם בגבול הדרומי והצפוני, החמושים מכף רגל ועד ראש (על ידי איראן), יובסו בצורה מהדהדת (מה שעשוי להימשך כעשור שנים של לחימה) – רק אז יוכל לצמוח שלום מתון של פשרות?

מה אם הישראלים הגיעו למסקנה קרה שרק לאחר שהתנועה הלאומית הפלסטינית תתמתן (תהליך שינוי שעשוי לארוך עשור או יותר) תיתכן אפשרות להסכם מדיני? ומה אם מסקנת-העל היא שחובה להחליף את הפרדיגמה שתביא להקמת מדינה פלסטינית סוררת בכל השטחים בחלופות ארוכות טווח אחרות?

כן, הישראלים אכן פצועים וכועסים. אבל זה רק חידד את החשיבה שלהם, לא ערפל אותה. לעניות דעתי, הציבור הישראלי מבין היטב ולעומק את האתגרים וההזדמנויות המדיניות שבפניו. הציבור מושכל ובקיא, חמוש בפטריוטיות מחודשת, נחוש להביס את כל האויבים ולבנות מחדש את ישראל בצורה מפוארת מתמיד. וישראל עדיין מוכנה לתפוס בשתי ידיים פריצות דרך דיפלומטיות כאשר הן ריאליות.

נדגיש שוב: הישראלים אינם חלשים, מקובעים או מבולבלים, והם אינם מוכנים לסבול גילויי בוז מהעולם.

במקביל, עוד נרטיב מרושע שעולה לאחרונה מדי פעם גורס כי ה"זעם" הישראלי הכתיב את התנהגות צה"ל בשדה הקרב; וכי הצבא הישראלי משתולל ומפציץ את עזה ללא אבחנה, כשהוא מבצע פשעי מלחמה בדרך.

מיד לאחר מעשי הטבח והאונס של חמאס העולם "גילה הבנה" לזעם הזה, והיה מוכן לבלוע את מתקפת הנגד החריפה של צה"ל. אבל כעת "הזעם" הישראלי הלך רחוק מדי במלחמה. כך לשון הנרטיב.

יש להפריך גם את הסיפור השקרי והזדוני הזה. ההפך הוא הנכון. ישראל שמרה על "זעם" מאופק היטב. צה"ל נלחם בחמאס בעזה בדייקנות ובמקצועיות, כשהוא מקבל על עצמו הגבלות ומגבלות הרבה מעבר לכל צבא אחר אי פעם, בכל המקומות ובכל הנסיבות בהיסטוריה. אילו היה צה"ל משתמש בכוח האש המלא שלו, התוצאות של "הזעם חסר השליטה" היו נראות אחרת לגמרי.

גם כאן, הרמיזות ל"זעם" ישראלי שמניע את מדיניות הממשלה ואת הפעולות הצבאיות הן התנשאות; ניסיון יהיר לצייר את ראש הממשלה נתניהו ואת קבינט המלחמה שלו כשחקנים מסוכנים; כילדים פורעי חוק שיצאו מכלל שליטה וחייבים לנתב אותם חזרה לדרך הישר (או לכלא).

כאמור, ישראל לא תסבול בוז כזה מהעולם. למעשה, הישראלים עונים לעולם: אל תתחצפו! אל תנסו לשלוט בישראל עם ההנחות השגויות והפתרונות הזחוחים שלכם. ישראל יותר מראויה ליהנות מהספק בעודה נלחמת על ביטחון עתידה וכאשר היא בוחנת בעצמה את רדיוס הדיפלומטיה המתאימה.

פורסם בערוץ 7, בתאריך 3.3.2024.